

Almere, 30 september 2022

Betreft: Overbruggingswetgeving box 3 voor de periode 2023 tot en met 2025

Geachte mevrouw Groot,

Met Prinsjesdag is het wetsvoorstel Overbruggingswet box 3 aangeboden aan de Tweede kamer. Wij voorzien in de praktijk aanzienlijke problemen. Uit de markt vernemen wij signalen dat het voorstel overbruggingswet box 3 een grote toename van het aantal bezwaren en beroepsprocedures betekent voor behoud van rechten van de belastingplichtige. Ook de Raad van State heeft dit aangegeven in haar advies. Dat betekent dus grote risico's op procesverstoringen bij de Belastingdienst. Terwijl de capaciteit nodig zal zijn voor de implementatie van de wetgeving box 3 na 2026. Daarnaast zien wij ook het risico op een gedragsverandering van de defensieve belegger. Om uitvoeringstechnische redenen wordt genoeg genomen met een vermogensverdeling die niet past bij de klant.

Bezwaar maken

Door het voorstel zullen alle beleggingen worden belast alsof er een rendement van 6.17% wordt gemaakt. Dit is natuurlijk niet het geval. Sterker nog, er zijn zelfs (veel) producten die vooral kleine beleggers hebben die uitgaan van gegarandeerde / vastgestelde rendementen van 2% tot 3%. En toch worden zij aangeslagen tegen 6,17%.

Beleggers en hun adviseurs zullen kritisch volgen of de werkelijk gerealiseerde rendementen, dan wel contractueel overeengekomen, gegarandeerde rendementen, aansluiten op het forfaitair opgelegde rendement. Dit roept veel vragen op. Betekent dit dat voor de overbruggingswet box 3 ook iedere belastingplichtige voor behoud van rechten, bezwaar moet maken? Betekent dit dat een adviseur bezwaar moet maken als standaardonderdeel van het advies om aan de zorgplicht te kunnen voldoen? Omdat voor de belegger / verzekeringnemer die wezenlijk minder rendement maakt dan het forfaitaire rendement van 6,17%, vragen wij ons af of het wetsvoorstel afdoende invulling geeft aan het Kerstarrest.

Het risico op gedragsverandering van de defensieve belegger naar het nemen meer risico

Om hun daadwerkelijke rendement dichterbij de buurt te brengen van hoe men belast wordt, zullen beleggers mogelijk gaan kiezen voor beleggingen met een hoger rendement. En dus een hoger risico. Terwijl dit voor sommige, vooral kleine, beleggers helemaal niet verstandig is. Denk aan particulieren die hun spaargeld in kleine spaar-beleg producten hebben zitten met een defensief risicoprofiel. Conform de mening van de AFM in de brief van 11 maart 2020 (zie bijlage) zien wij de risico's van dit soort onwenselijke gedragsveranderingen bij (kleine) beleggers met een defensief tot neutraal beleggingsprofiel met zorg tegemoet. De overbruggingswetgeving box 3 geeft een prikkel om de beleggingsportefeuilles en -verzekeringen aan te passen naar een offensievere portefeuille. Het rendementspercentage van overige bezittingen blijft gebaseerd op een 15 jaar gemiddelde en sluit hierdoor niet aan bij rendementen die het afgelopen jaar zijn behaald met deze beleggingen. Het huidige percentage van 5,33% gaat, gezien de huidige berekeningsmethodiek, stijgen naar 6,17%.

Nader toelichting juridische achtergrond:

De uitspraak van de HR in het Kerstarrest betekende niet dat in de belastingwetgeving geen gebruik mag worden gemaakt van forfaits, maar als forfaits worden gebruikt, dient hiermee de werkelijkheid zo goed mogelijk te worden benaderd. Daar is hier in veel gevallen geen sprake van. Een forfaitair rendementspercentage voor bijvoorbeeld obligaties in vermogenscategorie Overige bezittingen van

6,17% voor 2023 voor een defensieve dan wel neutrale belegger sluit daar onzes inziens niet op aan. Immers de HR heeft geoordeeld dat belastingheffing in box 3 op basis van een forfaitaire samenstelling van het vermogen in strijd is met het EVRM voor zover een belastingplichtige door dit forfaitaire stelsel wordt geconfronteerd met een heffing naar een voordeel uit sparen en beleggen dat hoger is dan het werkelijk behaalde rendement.

Gedragsverandering op peildatum

Omdat de werkelijke vermogensverhouding meetelt voor de te betalen belasting, ligt het voor de hand dat belastingplichtigen kiezen om beleggingen (Rendementsklasse II) vlak voor de peildatum van 1 januari in te wisselen voor spaargeld (Rendementsklasse I). Om dit tegen te gaan, wordt gekeken naar aan- en verkopen binnen de vermogenscategorieën tot drie maanden vóór en drie maanden na 1 januari. Er is geen sprake van peildatarbitrage als er zakelijke motieven zijn. Maar wat zijn de criteria voor 'zakelijke' afwegingen in de peildatarbitrage. Welke handelingen worden als 'arbitrair' gezien?

Gedragsverandering naar wellicht nog meer schulden

Voor een forfaitair rendement bij de vermogenscategorieën zien wij ook het risico dat de belastingplichtigen zich meer in de schulden gaan steken zodat het rendementspercentage van 2,46% voor de vermogenscategorie Schulden het rendementspercentage van 6,17% voor de vermogenscategorie Overige bezittingen overtreft.

Gedragsverandering naar andere boxen door grote belegger, kleine belegger blijft de dupe

Ook zien wij dat zeer vermogende particulieren meer in de gelegenheid zijn om hun box 3 vermogen onder te brengen in een besloten vennootschap, stichting, familiefonds en/of familielening, zodat de box 3 heffing meer kan worden vermeden. Hierdoor betaalt met name de kleine belegger de hogere box 3 belasting.

Concluderend:

Wij begrijpen de ambitie om met ingang van 1 januari 2026 een nieuw box 3-stelsel in te voeren, waarbij inkomsten uit vermogen worden belast op basis van het werkelijke rendement, hier werken wij graag aan mee. Maar voor de overbruggingsperiode geldt naar onze mening alertheid en moeten er geen tijdelijk maatregelen komen die leiden aan, onder meer, dezelfde kwalen van de huidige wet.

Alternatieven zijn mogelijk lastig uitvoerbaar, tot het nieuwe stelsel er staat. De vraag is of in plaats van een potentieel juridisch niet houdbare oplossing, dan niet beter tijdelijk kan worden voortgezet hoe men momenteel handelt: niet heffing.

U kunt over deze brief contact opnemen via mail: publicaffairs@vfbo.nl of rechtstreeks met Marcel van Kooten (Beleidsadviseur Public Affairs en Lobby, VFBO) via 06-12465232.

Met vriendelijke groeten,

Namens de stakeholders,

Vereniging van Vermogensbeheerders & Adviseurs, namens Steven Sarphatie

VERBOND VAN VERZEKERAARS

namens Hans Rietveld

namens Marc van Westerlaak